



**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ**  
**(МОЗ України)**

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: [moz@moz.gov.ua](mailto:moz@moz.gov.ua),  
web: <http://www.moz.gov.ua>, код ЄДРПОУ 00012925

18.06.2019 № 26/15868

На № 171-1/7 від 09.04.2019

**Народному депутату України**  
**Льовочкіну С. В.**

**Шановний Сергію Володимировичу!**

Міністерство охорони здоров'я України висловлює Вам свою повагу та цінує Вашу зацікавленість у суспільно важливих процесах, які зараз відбуваються в системі охорони здоров'я.

МОЗ України на виконання доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 25.04.2019 № 13819/1/1-19 розглянуто Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 12 квітня 2019 року, щодо необхідності протидії стрімкому зростанню захворюваності на кір та надає інформацію, що додається.

Додаток: на 5 арк.

**З повагою**

**В.о. Міністра**

**Уляна СУПРУН**

В Україні третій рік поспіль, починаючи з 2017 року, триває епідемічний підйом захворюваності на кір. Головна причина — недостатній рівень охоплення плановими профілактичними щепленнями дитячого населення проти кору в попередні роки та потужна «антивакцинальна кампанія» в той час. Понад 10 років, починаючи з 2008 року, в країні щороку були, охоплені профілактичним щепленням проти кору в середньому менше 60% дітей від запланованих. Накопичилась значна кількість неімунного — сприятливого до кору населення. Також мало місце суттєве недофінансування Загальнодержавної програми з імунопрофілактики на 2009 – 2015 роки та несвоєчасне постачання імунобіологічних препаратів у регіони.

У 2017 році в країні мали місце 4 782 випадки кору, у 2018 – 54 810 та станом на 23 тиждень 2019 року – понад 50 тисяч випадків, що на 337 % більше за кількість випадків у той самий період 2018 року. Найбільші піки захворюваності у 2017 та 2018 роках припадають на жовтень, листопад та грудень. Офіційно зареєстровано 39 летальних випадків, спричинених тяжкими ускладненнями перебігу хвороби (корова пневмонія, коровий менінгоенцефаліт).

У відповідь на ускладнення епідемічної ситуації із захворюваності на кір, яке розпочалося в 2017 році, за ініціативи МОЗ України було створено оперативний штаб з реагування на ситуацію з поширення кору в Україні (далі – Штаб).

Наказом МОЗ України від 05.07.2017 № 763 «Про створення оперативного штабу МОЗ України з реагування на ситуацію з поширення кору в Україні» затверджено склад Штабу, до складу якого увійшли лікарі-практики, представники наукових установ, системи громадського здоров'я та міжнародних організацій.

Протягом 2017, 2018 та 2019 років було проведено 12 засідань Штабу.

Розроблено План заходів Міністерства охорони здоров'я України щодо організації підготовки та проведення додаткових заходів з імунізації населення проти кору (далі – План), затверджений наказом МОЗ України від 11.09.2017 № 1082 «Про проведення заходів щодо імунізації населення проти кору в Україні».

Відповідно до Плану прийнято рішення щодо проведення додаткових заходів з імунізації проти кору, а саме: «підчищаючої» імунізації. У зв'язку з

чим було визначено когорти дітей, зокрема дітей віком від 12 місяців до 8 років 11 місяців 29 днів, які підлягають «підчищаючій» імунізації.

На виконання рішення Штабу щотижня проводиться збір, узагальнення та аналіз оперативної інформації щодо захворюваності на кір в Україні, яка надходить з регіонів та розміщується на сайті, офіційних сторінках соціальних мереж Міністерства та Центру громадського здоров'я МОЗ України. Додаткові дані використовуються для підготовки щотижневої інформації, яку направляють заступнику Секретаря Ради національної безпеки і оборони України.

Наказом МОЗ України від 23.04.2019 № 954, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20 травня 2019 року № 519/33490 «Про затвердження Порядку проведення епідеміологічного нагляду за кором, краснухою та синдромом вродженої краснухи», удосконалено порядок організації епідеміологічного нагляду за кором.

Наказом МОЗ України від 11 вересня 2017 року № 1082 затверджено Інструкцію щодо організації та проведення додаткових заходів з імунізації серед дитячого населення віком від 12 місяців до 8 років 11 місяців 29 днів та Звіт про проведення додаткових заходів з імунізації проти кору. Фахівці Центру щотижня здійснюють моніторинг охоплення щепленням дитячого населення та дорослих із груп ризику в ході додаткових заходів з імунізації проти кору.

З 11 вересня 2017 року в усіх регіонах країни було розпочато проведення «підчищаючої» імунізації дитячого населення віком від 12 місяців до 8 років 11 місяців 29 днів.

Починаючи з липня 2018 року, за рішенням Штабу впроваджено розширення заходів посиленої імунізації для всіх груп дітей віком до 18 років.

Наказом МОЗ України від 26.06.2018 № 1216 «Про проведення обов'язкових профілактичних щеплень проти кору за епідемічними показаннями» надано можливість імунізації груп професійного ризику та дорослих за епідемічними показниками з використанням вакцини, закупленої за кошти держбюджету. Запроваджено проведення профілактичних щеплень проти кору серед груп професійного ризику: медичних працівників, працівників освітніх закладів та немедичних працівників закладів охорони здоров'я, представників силових структур (МВС, Міноборони, СБУ, Національна поліція України, Національна гвардія України, Прикордонна служба України, Державна служба охорони), а також студентів навчальних закладів без обмеження віку. Для проведення щеплення вказаним

контингентам було використано залишки вакцин, закуплених за бюджетні кошти у попередніх роках.

На виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України Кириленка В.А. Міністерство охорони здоров'я України та Міністерство освіти і науки України підготували спільний лист, в якому з початку вересня було рекомендовано не допускати до відвідування навчально-виховних закладів нещеплених дітей, що є одним із основних способів попередити поширення інфекції.

Листом МОЗ України від 10.06.2019 № 26/15132 головам обласних та Київської міської державних адміністрацій було надіслано підготовлений Державною установою «Центр громадського здоров'я МОЗ України» алгоритм забезпечення протиепідемічних заходів проти кору у закладах оздоровлення та відпочинку.

Враховуючи, що найвищий рівень захворювання на кір в країні спостерігався у Львівській області, рішенням оперативного Штабу було запропоновано, а Регіональною комісією з техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій (далі – ТЕБ та НС) у Львівській області підтримано впровадження спеціальних заходів щодо підвищення рівня імунізації дітей 6 – 18 років, як оперативного реагування на реальне становище в регіоні.

У зв'язку зі стрімким зростанням захворюваності на кір в Хмельницькій області в 2019 році, в регіоні під керівництвом Державної установи «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» та МОЗ України проведено роботу щодо впровадження спеціальних заходів для підвищення рівня імунізації дітей віком від 6 до 18 років з метою зниження захворюваності на кір.

За результатами таких додаткових заходів з імунізації у Львівській області вдалося захистити приблизно 90% школярів, які підпадали під щеплення від кору, а у Хмельницькій області додаткові щеплення від кору отримали понад 70% від запланованих осіб, кількість яких була встановлена шляхом верифікації статистичних даних. Наразі тривають підготовчі заходи до проведення таких заходів у решті регіонів країни.

З метою посилення протиепідемічних заходів у вогнищах кору та зниження ризику розповсюдження інфекції видано наказ МОЗ України від 23.04.2019 № 958, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 25.04.2019 за № 442/33213 «Про внесення змін до Календаря профілактичних щеплень». Цим наказом передбачено проведення щеплень в осередках кору за епідемічними показаннями дітям, починаючи з 6 місяців, та дорослим без обмежень віку, за відсутності протипоказань, якщо вони не хворіли на вказані інфекції та/або не мають зазначеного в медичній документації



підтвердження введення двох доз вакцини або мають негативні результати лабораторного обстеження щодо наявності специфічних антитіл IgG.». Щеплення дорослих в такому разі проводяться за бюджетні кошти безоплатно. У такий спосіб МОЗ України забезпечує рівний доступ населення країни до вакцинації від кору незалежно від економічного та соціального статусу.

З метою покращання та забезпечення стабільності заходів імунопрофілактики в Україні, за ініціативи Міністерства охорони здоров'я України, Кабінет Міністрів України затвердив 3-річне планування імунобіологічних препаратів для профілактичних щеплень.

Міністерством охорони здоров'я України вирішено питання фінансової стабільності та забезпечення відсутності дефіциту вакцин на національному та регіональному рівнях, завдяки запровадженню порядку перерозподілу вакцин між Міністерством охорони здоров'я України і регіонами, між окремими регіонами.

Розроблено та затверджено наказом МОЗ України від 18.05.2018 № 948 Методику розрахунку потреби в медичних імунобіологічних препаратах (вакцинах), які використовуються для профілактичних щеплень, та впроваджено в практику закладів охорони здоров'я субнаціонального та місцевого рівнів.

Розпочато впровадження багаторічного планування національної програми імунізації шляхом переходу на нову методику розрахунку потреб та планування закупівель вакцин відповідно до міжнародних вимог.

Необхідно зазначити, що на сьогодні в Україні не існує дефіциту вакцин проти кору для проведення рутинної імунізації. Наразі в Україну поставлено вакцини від двох світових виробників з придатними для використання термінами:

**ПРІОРИКС™/ PRIORIX™ КОМБІНОВАНА ВАКЦИНА ДЛЯ ПРОФІЛАКТИКИ КОРУ, ЕПІДЕМІЧНОГО ПАРОТИТУ ТА КРАСНУХИ** ГлаксоСмітКляйн, Біолоджікалз С.А., Бельгія, з термінами придатності до 20.09.2019, 31.01.2020, 31.05.2020;

**М-М-Р II ВАКЦИНА ПРОТИ КОРУ, ПАРОТИТУ ТА КРАСНУХИ** ВІРУСНА, ЖИВА/М-М-Р® II MEASLES, MUMPS AND RUBELLA VIRUS VACCINE, LIVE, Мерк Шарп і Доум Корп., США, з термінами придатності до 23.02.2020, 07.03.2020, 14.03.2020, 18.03.2020, 20.03.2020.

За оперативною інформацією структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних та Київської міської державних адміністрацій щодо залишків вакцин, яку щотижнево аналізує Центр згідно з наказом МОЗ України від 11.09.2017 № 1082 «Про проведення заходів імунізації населення

проти кору в Україні», забезпеченість регіонів України вакциною КПК (проти кору, паротиту, краснухи) становить 824 521 дозу. Наразі така кількість вакцини в регіонах забезпечує 100 % потребу у вакцині для проведення планової вакцинації проти кору згідно з Календарем профілактичних щеплень до кінця 2019 року. За даними відомчої щомісячної звітності «УкрВак 08», станом на 01.05.2019, 632 304 особи підлягають вакцинації та ревакцинації. У регіонах забезпечено можливість проведення імунізації в осередках кору контактним особам за епідпоказаннями з метою організації протиепідемічних заходів у вогнищах кору. Саме для забезпечення додаткових заходів імунізації МОЗ України проводить переговори щодо можливості поставок додаткової кількості вакцин протягом 2019 – 2020 років.

Щороку Україна проводить Європейський тиждень імунізації, під час якого заходи популяризації вакцинації посилюються, набирають різноманітних форм комунікації серед різних вікових, соціальних і професійних груп населення. Завдяки цьому зростає обізнаність і прихильність населення до вакцинації, як засобу захисту від небезпечних інфекційних хвороб та збереження якості життя. У 2019 році такий захід було проведено у всіх регіонах 24 – 30 квітня. МОЗ України і Центр розміщували відповідну інформацію на своїх веб-сайтах (<https://phc.org.ua/news/vsesvitniy-tizhden-imunizacii>, <http://moz.gov.ua/article/news/rozpochavsja-svitovij-tizhden-imunizacii>).

**Генеральний директор  
Директорату громадського  
здоров'я**

**Андрій СКІПАЛЬСЬКИЙ**